Nr 74. ROK 1845. WTOREK 1 KWIETNIA

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne różne uwagi
	6	27 11, 580	+ 2. 5	2, 21	Pł. Zachodni mocny	Chmury	Deszcz
29	2	11, 145	+ 4, 7	1, 91	ZPł. Zachodni wicher	Pochmurno	Deszcz
	10	26 0, 558	+ 1, 1	2, 14	,, ,,	,,	D szcz
	6	27" 2, 852	— 1, 0	1, 78	Zachodni słaby	Chmurno	w nocy śnieg mały
30	2	4, 872	+ 1, 3	1, 39	ZPn. Zachodni mocny	,,	Śnieg mały
	10	5, 923	— 1, 3	1, 55	Pn Zachodni średni	Pogoda z Chmurami	Śnieg

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

A Mlle *Studzińska*.

Du régiment
Quand vers nous la fille s'avance
Avec son air, son pied charmant,
Tout bas, plus d'un coeur en cadence
Bat rataplan!

Charmante enfant,
Recueïlle en riant ta couronne,
Sur le beau sentier du talent,
Sois toujours modeste et mignonne.....
Et, rataplan!!!

P.......

Au théatre le 30 Mars 1845.

Wiadomosci zagraniczne.

— *Warszawa* 26 *Marca*. —

W obec członków Rady Administr. Królestwa, senatorów, urzędników władz wszelkich i obywateli, wczoraj w kościele archikatedralnym ś. Jana odbyło się nabożeństwo, z powodu szczęśliwego narodzenia J. C. W. W. xcia Alexandra, syna J. C. W. W. X. Cesarzewicza Następcy tronu. JW. X. Prałat Białobrzeski odczytał Manifest N Pana, donoszący o tem powiększeniu Rodziny naszego Monarchy; poczem JW. JX. Biskup Administrator Archidyecezyi Warsz. celebrował mszę ś., po której nastąpiło *Te Deum*. Takież nabożeństwa odbyły się we wszystkich kościołach.

Rozkazem dziennym z dnia 1 marca, N. Cesarz, uwalniając jenerała lejtnanta zostającego w artyleryi barona Roenne, dla słabości zdrowia, od obowiązków komendanta cytadelli Alexandrowskiéj w Warszawie, mianował go senatorem w departamentach Warszaws. Senatu Rządzącego. Przytem udzielony został temuż jenerałowi 6 miesięczny urlop za granicę dla poratowania zdrowia. Tymże rozkazem dziennym, jenerał-lejtnant zostający w wojsku hrabia Simonicz, dotychczasowy komendant twierdzy Iwangorodzkiéj, mianowany został komendantem cytadelli Alexandrowskiéj; a w miejsce tegoż, komendantem Iwangorodu jenerał-lejtnant od inżenierów Oldenburg.

Jeden z tutejszych obywateli, jest w zamiarze urządzenia Poczty miejskiéj w M. Warszawie, na wzór istniejącéj w Petersburgu, Berlinie i innych miastach zagranicznych. Obecnie władza Policyjna ma sobie zakomunikowany do opinii podany w tym względzie projekt. Przedsiębierca wskazuje następujące zatrudnienia, zaprowadzić się mającéj przez niego poczty miejskiéj; przesyłanie listów bez pieniędzy i bez pakietow, biletów z powinszowaniem, zapraszań na pogrzeby, roznoszenie adresów kupieckich, prospektów i pism peryodycznych, z jednéj do drugiéj części miasta, oraz przesyłanie listów na koszt odbierającego przez pocztę odchodzić mających.

Wspomnieliśmy niedawno o podniesieniu cen jaj, tego ważnego i potrzebnego artykułu na święcone. W sobotę za jaja płacono na targach od 16, 18, do 24 złotych za kopę. W roku zeszłym gdy dowóz tego produktu z powodu spławności Wisły był łatwy, i transporty onego z Krakowa nadeszły, można było dostać kopę po złp. 3 gr. 10, a nawet po zł. 2 gr. 15. Między potrawami znajdującemi się na teraź-

niejszem święconem, bardzo chwalono staroświeckie kołacze, które wypiekała zacna dama w jednym z znakomitych domów Warszawy.

— *Petersburg* 14 *Marca.* —

Najjaśniejszy Cesarz Jmć najwyżéj rozkazać raczył, aby ci z niższych i wyższych oficerów żandarmów, którzy tworzą osobny skład w korpusie żandarmów i mają akselbant, nosili na kaszkietach białe kity.«

Dowódzca 40 ekwipażu floty i okrętu *Sułtan Mahmud*, kapitan 1 rangi Uszakow, mianowany kontradmirałem i dowódzcą 2ej brygady 5téj dywizyi floty.

Pełniący obowiązki kuratora Petersburgskiego okręgu naukowego, radca stanu, szambelan xżę Grzegorz Wołkoński, najłaskawiéj mianowany pełniącym obowiązki Kuratora okręgu naukowego Odesskiego z płacą, wraz z stołowemi pieniędzmi i na mieszkanie r. sr. 3,458 rocznie.

N. Cesarz potwierdził 9go stycz. b. r. ustawę o pensyach emerytalnych i jednorazowem wsparciu nauczycieli szkół początkowych, zostających nad wiedzą ministerstwa oświecenia. Ustawa ta zapewnia pensye nauczycielom szkół parafialnych, miejskich, początkowych, lankasterskich, klas przygotowawczych przy gimnazyach i szkołach powiatowych, i w ogóle wszystkich niższych szkół odpowiadających stopniowi szkół parafialnych. Do pensyi tych mają prawo i duchowni nauczyciele religii niezależnie od opatrzenia jakie mieć mogą z funduszu duchownego. Opuszczający służbę nauczycielską po odsłużeniu lat 10 do 15, nabywa prawa do jednorazowego wsparcia wypłatą rocznéj gaży. Ci co wysłużyli lat 15 do 20, otrzymują przy dymissyi na pensyę emerytalną ⅓, od 20 do 25 lat ⅔ summy zakreślonéj w osobnéj tabeli, a po 25 i więcéj latach, całą takowąż summę. Najwyższa summa na pensyę jest 90 rub. sr., najmniejsza r. 28 kop. sr. 59 Ustawa ta określa także wsparcia i pensye dla wdów i dzieci nauczycieli.—Ogłoszono ustawę *o poddaniu żydów po miastach i w powiatach ogólnemu zarządowi*, *ze zniesieniem żydowskich Kahałów*.

— *Bawarya.*

Z Regensburga piszą pod d. 11 marca, że dziekan katedry, jks. Diepenbrock stosownie do wezwania otrzymanego od Stolicy Papiezkiej, przyjął ostatecznie wybór na xcia biskupa Wrocławskiego.

— *Paryż* 15 *Marca.* —

Zapewniają, że w czerwcu albo lipcu królestwo neapolitańscy mają przybyć do Paryża dla odwidzenia swych królewskich krewnych, i ztąd udać się mają do Madrytu.

Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych, odczytał najprzód p. Cremieux swój wniosek o udzielenie prawa wyborów tak nazwanym zdolnościom. Rozwinięcie tego wniosku ma nastąpić po załatwieniu prawa o cłach. Poczem pan Chabaud Latour odczytał sprawozdanie kommissyi względem zaciągu 80,000 wojska. Następnie toczyły się przerwane wczoraj rozprawy nad stęplowaniem dzienników.

W kommissyi do roztrząśnienia projektu p. Murettde Bort względem zamiany renty, 8 członków oświadczyło się za przedsięwzięciem zamiany; sam tylko p. Tracy jest przeciwny temu projektowi.

Xżę Broglie wyjechał do Londynu, aby tam z p. Lushington uregulować kwestyę dotyczącą prawa przeglądania okrętów. Prócz zaprowadzenia ciągle krążących okrętów wojennych obudwóch narodów przy głównych punktach zgromadzenia na sprzedaż niewolników, mają być zburzone faktorye niewolników, i naczelnikom murzynów, przekonanym o prowadzenie handlu niewolnikami, ma być wypowiedziana wojna.

Wystawa obrazów w Luwrze została dziś otworzona i pomimo, że ogromny śnieg cały dzień padał — co jest niesłychanem w Paryżu o téj porze roku — publiczność w massach przybywała. Wystawa ta pod względem jakości ma o wiele przewyższać wystawę przeszłoroczną. Pomiędzy wszystkiemi obrazami, opanowanie Smali Abd-el-Kadera przez Horacego Verneta najwięcéj zwraca uwagi.

Do pana Villemain miano niedawno powiedzieć: »No! pomszczony pan jesteś, ministerstwo skonało!«—»Jeszcze nie,« odparł były minister oświecenia, »pływa ono jeszcze, ale z kamieniem u szyi, a ja czekam, aż mu wiosłem ostatni cios zadam.« P. Villemain ma istotnie zamiar za pierwszą sposobnością zabrać głos w izbie parów, gdzie łatwo zajść mogą ciekawe wyjaśnienia sposobu korzystania z zapalenia mózgu przy przesileniach ministeryalnych.

— *Londyn* 13 *Marca.* —

Klęskę francuzkiego ministerstwa w izbie deputowanych uważają tu powszechnie za pewną oznakę rozwiązania gabinetu Guizotskiego. Uznają z jednéj strony za niepodobieństwo, aby gabinet mógł odzyskać potrzebną siłę i władzę; z drugiéj strony sądzą także, że mężowie administracyi Guizota, dla własnego honoru i sławy nie będą wymuszać wsparcia, jakiego im izba odmówiła. *Times* dodaje: »Na taki rezultat byliśmy już dawno przygotowani; a lubo nie chcemy ukrywać naszego żalu z powodu rozwiązania ministerstwa, które pokojowi Europy tak znaczne usługi wyświadczyło, spoglądamy jednak z zaufaniem na rozwijające się wypadki, jesteśmy bowiem przekonani, że żadna ważna zmiana nie zajdzie w polityce Francyi względem reszty świata. Wielkie interesa, które się opierają na utrzymaniu dobrego porozumienia między obudwoma naszemi narodami, znajdują się na szczęście po za obrębem parlamentarskiéj kabały lub ministeryalnéj katastrofy. I lubo nastąpić mogące przesilenia, przez nadzwyczajną trudność utworzenia gabinetu z różnorodnych żywiołów opozycyi, przeciągnąć się może, nie wątpimy jednak, że taki rząd będzie pokojem tchnący w swych usiłowaniach i zachowawczym w swych zasadach.

Nie powątpiewamy o jego dobrych zamiarach, ale wątpić musimy o jego trwałości; bo jeżeli p. Guizot nie mógł utrzymać w kupie konserwacyjnego stronnictwa, to nie wiemy, kto to zadanie z nadzieją pomyślniejszego wypadku jest w stanie rozwiązać. Uwagi te są jednak więcej wewnętrznego niż zewnętrznego interesu, i byłoby przedwczesnem chcieć sądzić o skutkach zdarzeń, które jeszcze nie weszły w związek z zagranicznemi stosunkami Francyi.«

Jenerał Thomas Saumarez jeden z najstarszych oficerów armii, umarł dnia 4 b. m. w Guernsey.

Sprawy krajów La Plata wzbudziły pomiędzy większą częścią kupców tutejszych nie małą obawę, a w Liverpoolu urządził się komitet, złożony z kupców mających udział w południowo-amerykańskim handlu, którzy mają zwracać uwagę rządu i parlamentu na krytyczne położenie interessów i poddanych angielskich w Montevideo. Według ostatnich wiadomości, Montevideo było jeszcze ciągle oblegane przez wojsko jenerała Oribe z nieosłabioną siłą; urządzono nowe baterye, a życie i majątki wszystkich bez różnicy narodu mieszkańców było zagrożone.

Liczba okrętów liniowych znajdujących się teraz w służbie, zupełnie uzbrojonych i częścią w angielskich portach wojennych częścią na wodach zagranicznych stojących, wynosi 13, pomiędzy któremi 4, 3 pokładowe. Prócz tego jest jeszcze 7 okrętów 50 działowych w stanie gotowym do odpłynięcia, a liczba osady tych 20 okrętów wynosi 12,000.

— *Madryt* 8 *Marca.* —

W czasie rozpraw kongresu nad prawem o włóczęgach, jednemu z deputowanych przyszło na myśl podać projekt, aby wszystkich włóczęgów, dla których nie można się wystarać o robotę, oddawać do wojska. Jenerał Narvaez oświadczył z tego powodu z zapałem, że wie iż nie zbywa na ludziach, którzy zawistnem okiem spoglądają na okrytych zaszczytnemi bliznami wojowników, spodziewa się jednak, iż żaden członek kongresu nie pogardza stanem żołnierskim. »Jeżeli podany projekt będzie przyjętym« zawołał jenerał, « natychmiast złożę moje urzędowanie, i przekonany jestem, że wszyscy wojskowi, od porucznika aż do najstarszego jenerała protestowaliby przeciw tak zgubnemu rozporządzeniu, aby przeszkodzić runięciu Hiszpanii w przepaść.« To oświadczenie prezesa rady ministrów i naczelnego wodza armii, uważa większa część deputowanych za chęć Narvaeza oparcia się przemocą uchwałom kongresu.

Nowy francuzki konsul jlny, p. Chasteau, przybył do Tangieru.

D. 2, mieszkańcy Alicante przerażeni zostali trzęsieniem ziemi.

Chronica Gibraltarska donosi, że eskadry szwedzka i duńska przybyły do Tangieru i d. 21 lutego wysadziły na ląd konsulów tych dwóch narodów, którzy przez miejscowego kommendanta przyjmowani byli z wszelkiemi zwyczajnemi honorami.

— *Konstantynopol* 26 *Lutego.* —

Na przedstawienie tutejszego patryarchy greckiego, zatwierdziła Porta wybór Cyrylla, biskupa z Lidy, na patryarchę Jerozolimskiego.

— *Neapol* 1 *Marca.* —

Nie przestają nadchodzić ze wszystkich okolic monarchii bardzo smutne doniesienia o spustoszeniach zrządzonych przez ulewne deszcze, burze i orkany. Prowincye Kalabryi bardzo wiele ucierpiały; potoki uniosły z sobą drzewa, skały, domy i pola uprawne. Blizko Rozarno, rzeka Mesima tak wylała, że kuryerka pocztowa musiała swą podróż lądową zamienić na podróż morską. Drogi są popsute. Pioruny uderzyły w kilku okolicach.

D. 27 lutego, parostatek wojenny opatrzony żywnością na czas dłuższy, wypłynął z tutejszego portu, z rozkazem otworzenia zapieczętowanych instrukcyj dopiero na morzu. Ta tajemnicza wyprawa daje powód do różnych domysłów.

Z dobrego źródła dowiadujemy się, że zaślubiny hrabiego Trapani z królową hiszpańską już zostały postanowione i mają odbyć się zaraz po Wielkiej nocy. Królowa matka neapolitańska spodziewana jest w Rzymie.

— *Rzym* 3 *Marca.* —

Xiężna Albrechtowa pruska przepędzi wiosnę na wsi pod Neapolem.

Rząd papiezki zamyśla zaciągnąć od pana Rothschilda pożyczkę, na zakupienie dóbr J. C. W. xięcia Leuchtenbergskiego pod Ankoną leżących.

— *New-Jork* 12 *Lutego.* —

Nadzwyczaj wielkie śniegi utrudziły i zatamowały związki między tutejszą stolicą a innemi miastami. Po ulicach tutejszych przejeżdżać wcale niepodobna, bo śnieg uprzątnięty z chodników, i wyrzucony na ulice, tworzy miejscami góry po 5—6 stóp wysokie.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 31 *Marca do dnia* 1 *Kwietnia.*

Jasnowski Franciszek, Lavia, Ciesielski Kazimierz, z Polski; -- Esterhazy Józef hr. z żoną i córką, Cisowski Maryan ob., Beneke Gustaw, z Galicyi; -- Fritsch Teodor, Wiener Adolf, Schwartz Karol, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Esterhazy Józef hr. z żoną i córką, do Polski; Chwalibóg Jan ob., do Galicyi; Pariser Adolf, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 556.

Prezes sądu wyższego
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W myśl Art. 118 K. C. podaje do powszechnéj wiadomości iż Trybunał Wyrokiem dnia 12 Lutego 1845 r. na powództwo Szczepana Farfurowskiego zapadłym, dopuścił inkwizycyi ze świadków w celu uznania nieprzytomności Jakóba i Marcina Farfurowskich, i do wyprowadzenia takowéj Sąd Pokoju Okręgu II. Miasta Krakowa wyznaczył.

Kraków d. 8 Marca 1845 r.

Bartynowski.

(3r.) A. *Giebułtowski* Sekr.

Pisarz Trybunału.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości, iż na żądanie starozakonnego Joachima Rosenfelda spekulanta w Mieście Żydowskim przy Krakowie pod L. 84 zamieszkałego, tudzież Julii Wolf nabywczyni praw Abraama Szauer i Rafaela Weissblum, tamże prawne zamieszkanie mającéj, z mocy wyroku Trybunału dnia 26 Listopada 1844 r. pomiędzy temiż z jednéj, a star. Szyją Weissblum spekulantem z drugiéj strony zapadłego, na drodze działu sprzedaną zostanie przez licytacyą publiczną realność pod L. 69 L. *C.* w gminie X. w Mieście Żydowskiem przy Krakowie położona składająca się z trzech izb na dole od frontu na dwa sklepy przerobionych, jeden przez star. Ryklę Jakóbsohnową a drugi przez Abraama Gumplowicza dotąd zajmowane, z jednéj izby tylnéj, piwnicy pod temiż sklepami, i z jednéj stancyi na pierwszém piętrze przy schodach na drugie piętro prowadzących położonéj, o jednem oknie na dziedziniec wychodzącem; część tego domu graniczy frontem z ulicą Szeroką na południe, na wschód z drugą częścią tegoż samego domu przytykającym do realności pod L. 68 stojącéj, na zachód z realnością N. 70, na północ z drogą na Kirchhof prowadzącą.

Cena i warunki téj realności wyrokiem Trybunału Wydziału II. dnia 18 Lutego 1845 roku zapadłym, ustanowione są następujące:

1) Cena szacunkowa realności N. 69 Lit *C.* w gminie X. w Mieście Żydowskiem położonéj stósownie do wyroku z dnia 26 Listopada 1844 roku ustanawia się na pierwsze wywołanie w summie 6,000 złp. która w braku ubiegających się do 2/3 części na trzecim terminie zniżoną zostanie.

2) Chęć kupna mający złoży 1/10 część ustanowionego szacunku na rękojmią to jest summę złp 600 którą w razie niedopełnienia któregokolwiek warunku nabywca utraci na korzyść powodów sprzedaż popierających, i oprócz tego realność w mowie będąca, niżéj szacunku sprzedaną będzie na ryzyko i koszta tegoż nowonabywcy, lecz nigdy na jego korzyść, ponieważ powodowie są właścicielami $\frac{7}{8}$ części realności *quaestionis*, przeto

3) Nowonabywca obowiązany będzie w dni 14 po odbytéj licytacyi zapłacić do rąk sprzedaż popierających lub na ręce ich pełnomocnika Chaima Eisenbacha $\frac{7}{8}$ części wylicytowanéj summy to jest po potrąceniu długów hypotecznych, jeźliby się jakie okazały, $\frac{1}{8}$ zaś część szacunku w każdym razie zostaje przy realności aż do prawomocności klassyfikacyi z opłaceniem procentu po 5/100.

4) Koszta licytacyi nabywca zapłacić będzie obowiązany do rąk i za kwitem Adwokata sprzedaż popierającego.

5) Po dopełnieniu warunków 3 i 4 nabywca otrzyma dekret dziedzictwa

6) Gdyby kto w ciągu tygodnia po stanowczem przysądzeniu o $\frac{1}{8}$ część więcéj nad wyciągnięty szacunek zaofiarował, obowiązany jest dopełnić formalności prawem przepisanych.

7) Powodowie czyli raczéj popierający licytacyą jako właściciele $\frac{7}{8}$ części tychże realności, lub też pełnomocnik ich Chaim Eisenbach wolnymi są od złożenia *vadium* i dopełnienia warunku 3 i 4 gdyby realność w mowie będącą kupić zamierzyli, lub kupili i zaraz po prawomocności licytacyi, otrzymają wyrok dziedzictwa.

8) Jeżeliby kto na pierwszym terminie więcéj nad umówiony szacunek zaofiarował otrzyma stanowcze przysądzenie.

9) Nowonabywca obowiązany będzie zapłacić podatki zaległe za rok ostatni, jeżeli się jakie znajdują, które z szacunku potrąci.

10) Nowonabywca winien będzie procenta od summ Instytutowych od daty nabycia, jakieby się okazały, opłacać, bez odwoływania się do skutków klassyfikacyi.

Sprzedaż ta odbywać się będzie na Audyencyi Trybunału W. M. Krakowa i J. O. w Krakowie przy ulicy Grodzkiéj pod L. 106 posiedzenia swe odbywającego o godzinie 9 rano zaczynając za popieraniem Franciszka Starzyckiego O. P. D. Adwokata w Krakowie przy ulicy Grodzkiéj pod L. 101 zamieszkałego.

Do któréj wyznaczają się 3 termina:

1. na dzień 6 Czerwca
2. na dzień 8 Lipca
3. na dzień 8 Sierpnia

} 1845 r.

Wzywają się przeto na takową licytacyą wszyscy chęć kupna mający, tudzież wszyscy wierzyciele prawo rzeczowe mający, aby się na pierwszym terminie licytacyi stawili i prawa swe przy ustanowieniu Adwokata pod prekluzyą złożyli.

Kraków dnia 28 Marca 1845 r.

Librowski.